

159/25. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2025. december 18.

A Bíróság C-136/24. P. sz. ügyben hozott ítélete | Hamoudi kontra Frontex

Kártérítési kereset a Frontex ellen azonnali visszaküldés esetén: a Bíróság védi a hatékony bírósági felülvizsgálathoz való jogot

A Törvényszéknek az ilyen felülvizsgálat biztosítása érdekében meg kellett volna változtatnia a bizonyítási terhet, és meg kellett volna vizsgálnia a Frontex birtokában lévő információkat

Egy szír állampolgár, Alaa Hamoudi azt állítja, hogy azonnali visszaküldés áldozatává vált az Égei-tengeren, miután 2020 áprilisában partra szállt a görögországi Számosz szigetén, hogy ott menedékjogot kérjen. Állítása szerint a görög hatóságok erőszakkal visszaküldték a tengerre, holott a Frontexnek két műveleti tevékenysége is folyamatban volt, és a Frontex szolgálatában üzemeltetett repülőgép átrepült a helyszín felett. Azt kérte, hogy a Törvényszék kötelezze a Frontexet az őt ért nem vagyoni kár megtérítésére. Keresetét a Törvényszék – az e visszaküldésnél való jelenlétére vonatkozó meggyőző bizonyítékok hiányában – elutasította, anélkül, hogy helyt adott volna azon kérelmeinek, amelyekben az e kereset alátámasztására alkalmas, és a Frontex birtokában lévő bizonyos dokumentumok benyújtására kérte kötelezni a Frontexet. A fellebbezés alapján eljáró Bíróság hatályon kívül helyezi ezt a határozatot. Ítéletében megállapítja, hogy a Törvényszék megsértette a felperes hatékony bírói jogvédelemhez való jogát azáltal, hogy nem alkalmazta helyesen a bizonyítási teherre és a bizonyításfelvételre vonatkozó szabályokat egy olyan állítólagos azonnali visszaküldés kontextusában, amelyben a Frontex is részt vett. Tekintettel arra, hogy az ilyen visszaküldés áldozatai számára nehézséget jelent, vagy akár lehetetlen, hogy a visszaküldésre vonatkozóan meggyőző bizonyítékokat gyűjtsenek, valamint hogy a Frontex birtokában lehetnek ilyen bizonyítékok, a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartása e bizonyítási teher megváltoztatását teszi szükségessé. Így, ha a felperes, aki állítása szerint azonnali visszaküldés áldozatává vált, olyan kellően részletes, konkrét és egybevágyó információkat ad elő, amelyek bizonyítékkezdeménynek minősülnek, a Törvényszék köteles megvizsgálni az ügyet annak érdekében, hogy értékelni tudja e visszaküldés valóságtartalmát, és azt, hogy annál jelen volt-e a felperes. A jelen ügyben tehát a Törvényszéknek intézkedéseket kellett volna hoznia annak érdekében, hogy a Frontextől beszerezze az ezen ügynökség rendelkezésére álló valamennyi releváns információt. A Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amelynek a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartása mellett új határozatot kell hoznia.

Alaa Hamoudi szír állampolgár azt állította, hogy 2020. április 28-án és 29-én azonnali visszaküldés áldozata volt. Előadta, hogy egy 22 fős csoport tagjaként 2020. április 28-án szállt partra a görögországi Számosz szigetén, hogy ott menedékjogot kérjenek. Érkezésükkor azonban a helyi rendőrség elkobozta telefonjaikat, és a partra kísérte őket, ahol visszakényszerítették őket a hajóra, és visszaküldték őket a tengerre. Másnap a török parti őrség hajója felvette ezeket a személyeket a fedélzetére, és Törökországba szállította őket. A. Hamoudi szerint ezen azonnali visszaküldés alatt az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) által üzemeltetett magán megfigyelő repülőgép többször is átrepült a helyszín felett.

Az Európai Unió Törvényszékéhez benyújtott keresetében A. Hamoudi azt kérte, hogy a Törvényszék kötelezze a Frontexet az őt ért nem vagyoni kár megtérítésére, amelyet a Frontex részvételével lezajlott ezen azonnali visszaküldés miatt állítása szerint elszenvedett. A Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az A. Hamoudi által benyújtott

bizonyítékok nem bizonyították meggyőző módon, hogy ezen azonnali visszaküldésnél jelen lett volna, és ebből következően, hogy kár érte, és ezért keresetét a Törvényszék¹ mint jogilag nyilvánvalóan megalapozatlant elutasította, anélkül, hogy helyt adott volna A. Hamoudi azon kérelmeinek, amelyekben a keresete alátámasztására alkalmas, és a Frontex birtokában lévő bizonyos dokumentumok benyújtására kérte kötelezni a Frontextet. A. Hamoudi ezek után fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz.

A Bíróság mai ítéletében hatályon kívül helyezi a megtámadott végzést, az ügyet pedig visszautalja a Törvényszék elé.

A Bíróság megállapítja, hogy a Törvényszék megsértette A. Hamoudi hatékony bírói jogvédelemhez való jogát azáltal, hogy nem alkalmazta helyesen a bizonyítási teherre és a bizonyításfelvétellel vonatkozó szabályokat egy olyan állítólagos azonnali visszaküldés kontextusában, amelyben a Frontex is részt vett.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy a **Frontex** az Európai Határ- és Parti Őrség részeként jogilag felelős az ellenőrzése alatt álló vagy általa koordinált tevékenységeikért. Ezenkívül a Frontex-rendelet² alapján ezen ügynökség **köteles** e tevékenységek során **biztosítani az alapvető jogok tiszteletben tartását**, valamint **a visszaküldés tilalmának elvét**.

A Bíróság rámutat, hogy a **Charta 47. cikkében** biztosított **hatékony jogorvoslathoz való jog illuzórikus lenne**, ha a Frontex-művelet helye szerinti földrajzi területen történt **azonnali visszaküldés áldozatainak kellene meggyőző bizonyítékokkal** alátámasztaniuk e visszaküldés megtörténtét, és azt, hogy annál jelen voltak. A tényállás megvalósulásának időpontjában ugyanis ezek az áldozatok rendkívül kiszolgáltatott helyzetben vannak, így az ilyen bizonyítékok összegyűjtése csak nagyon nehezen lehetséges vagy akár kizárt a számukra, ami *de facto* mentességet biztosíthat a Frontexnek, és veszélyeztetheti az említett áldozatok alapvető jogainak hatékony védelmét. A Frontex továbbá rendelkezhet olyan információkkal, amelyekkel bizonyítani lehet az azonnali visszaküldések megtörténtét, figyelemmel az operatív adatok gyűjtésével kapcsolatos feladatára, valamint arra, hogy műveletei során köteles gondoskodni az alapvető jogok tiszteletben tartásáról.

Ebből következően a Bíróság ítéletében megállapítja, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez való jog szükségessé teszi a **bizonyítási teher megváltoztatását** abban az értelemben, hogy annak a személynek, aki azt állítja, hogy egy olyan azonnali visszaküldés áldozata, amelyben a Frontex is részt vett, **nem kell meggyőző bizonyítékot szolgáltatnia, hanem bizonyítékkezdeményt kell benyújtania** arra vonatkozóan, hogy e visszaküldés megtörtént, és ő annál jelen volt. Egyébiránt a Bíróság úgy véli, hogy a jelen ügyben A. Hamoudi írásbeli tanúvallomása, valamint az a sajtócikk, amely arról az azonnali visszaküldési műveletről számol be, amelynek állítása szerint az áldozata volt, kellően **részletes, konkrét és egybevágó** volt ahhoz, hogy ilyen bizonyítékkezdeménynek minősüljön.

A Bíróság hozzáteszi, hogy **amennyiben ilyen bizonyítékkezdeményt terjesztenek elő, a Törvényszék köteles megvizsgálni az ügyet annak érdekében, hogy értékelni tudja** ezen azonnali visszaküldés **valóságtartalmát**, és azt, hogy annál jelen volt-e a felperes. A Törvényszéknek tehát pervezető intézkedéseket vagy bizonyításfelvételt kellett volna elrendelnie annak érdekében, hogy a Frontextől beszerezze az ezen ügynökség rendelkezésére álló valamennyi releváns információt, amint azt A. Hamoudi kérte.

A Bíróság ezért hatályon kívül helyezi a megtámadott végzést, és visszautalja az ügyet a Törvényszék elé, hogy az hozzon új határozatot az azonnali visszaküldés lehetséges áldozatainak hatékony bírói jogvédelemhez való jogából eredő követelményeket figyelembe véve.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely

kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és adott esetben az összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎ (+352) 4303 3047.

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

¹ 2023. december 13-i Hamoudi kontra Frontex végzés, [T-136/22](#) (lásd még: [188/23. sz. sajtóközlemény](#)).

² Az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló, 2019. november 13-i [\(EU\) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet](#).